

Tvede: I de meget sagkyndige og rolige Udtalelser, som det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (J. A. Hansen) fremsatte, kom han ogsaa ind paa Lønspørgsmaalet og Lønforhandlinger. Jeg vil i denne Forbindelse minde om, at Ingeniør Alex. Foss i en Periode af sit Liv førte mange Lønforhandlinger Time efter Time, ofte Dagen igennem og et Stykke ud paa Natten. Der var mange, som undrede sig over, at denne Mand, der drev Erhverv i Verdensformat og havde mange betydningsfulde Hverv at varetage, saaledes kunde sidde og forhandle selv om smaa Differencer i mange Timer. Men Tiden har vist, at han saavel her som i mange andre af Livets Foreteelser saa klart, thi han saa, at hver Gang Lønnen sattes op, gik Afsætningsmulighederne ned, og Arbejdsløsheden steg; derfor holdt han efter Evne igen. Nu er Danmark et af de Lande, der har de højeste Lønsatser; men samtidig er destoværre Produktionen taget af, saa at vort Land ogsaa er mellem de Lande, der i Forhold til Befolkningsantallet har den største Arbejdsledighed. Og naar det siges, at Aarsagen til Arbejdsløsheden ikke er at finde hos Arbejderklassen, synes man at glemme, at de fra den Side rejste Lønkrav ogsaa har deres Skyld i den forhaandenværende Situation. Der er ikke Tvivl om, at de høje Omkostninger har været en medvirkende Aarsag til den nuværende Situation. Det kan jo siges, at Arbejdsgiverne ikke havde behøvet at efterkomme Kravet og saaledes heller ikke havde behøvet at slutte Overenskomsterne af 5. og 6. Juni forrige Aar. Men som Forholdene laa, er dette lettere sagt, end det den Gang havde været at undlade det. Det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) var inde paa vort Prisniveau; og den højtærede Stats- og Erhvervsminister var ved denne Sags første Behandling i det høje Folketing inde paa det samme Spørgsmaal og fremsatte Udtalelser, hvorefter man maatte dømme, at de nuværende høje Priser ikke skulde holde sig oppe, fordi vi havde en Lønordning med et automatisk virkende Pristal, som vilde bringe Produktionsomkostningerne ned. Jeg er nu ikke saa sikker paa, at denne Lønordning vil virke automatisk; thi allerede det, at der siden forrige Uge her i København hos „General Motor Co.“ er en løbende Konflikt, hvor ca. 250 Mand har etableret Strejke, fordi Firmaet ikke vil yde højere Løn end den nuværende, synes ikke at tyde gunstigt. Og da det forlyder, at Firmaet har tilbudt at fortsætte med den nuværende Lønsats, vil det i hvert Tilfælde ikke derude, selv

om Overenskomst naas, blive nogen billigere Produktion, idet Lønnen altsaa vil blive opretholdt. Og jeg skulde være daarligt underrettet, om det ikke er rigtigt, at der i andre Virksomheder fra Arbejdernes Side er blevet gjort Forsøg paa at forskyde Pristallets Virkning paa Lønnen indtil et senere Tidspunkt. Forsøget gøres, og gennemføres det, vil Pristallet ikke komme til at give sig Udslag i lavere Priser i det Omfang, som almindeligt ventes, altsaa ogsaa af den højtærede Erhvervsminister. Man kan derfor ikke sige, at Arbejderklassen ingen Skyld har i den nuværende Situation.

For at afhøde den store Arbejdsløshed og dens fortsatte Vækst fremsatte den høje Regering jo først Forslaget om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløsheden, hvilket førte til Lov af 1. December f. A. om Stats- og kommunale Nødhjælpsarbejder og andre Arbejder. Efter hvad der findes oplyst, skal der i alt ultimo forrige Maaned være bevilget Laan til saadanne Nødhjælpsarbejder paa 2,4 Mill. Kr., til andre Arbejder ca. 200 000 Kr., endvidere som Tilskud til Nødhjælpsarbejder ca. 300 000 Kr. og som Tilskud til andre Arbejder vel et halvt hundrede Tusinde Kroner; og efter den foreløbige Beretning, som jeg har erholdt, skulde disse Bevilgninger skaffe Arbejde til over 240 000 Arbejdsdage. Men hvor meget denne Lov har virket ude i det praktiske Liv, er vanskeligt at paavise; thi Tallet paa de officielt anmeldte ledige er jo i Stedet for at gaa ned vokset fra 1. December f. A., da det var 61 389, til 29. f. M., da det var 85 265; men muligvis havde Tallet været endnu større, hvis vi ikke havde haft Loven af 1. December. Vi har jo været nogle Tusinde højere oppe end det Tal, der er opgivet for 29. f. M. Dernæst fremsatte Regeringen Forslag om Ændringer i Toldloven, den saakaldte tekniske Ændring i Toldloven, som blev færdigbehandlet af Rigsdagen umiddelbart før Jul. Den skulde virke til Fordel for Tekstilindustrien og skaffe noget øget Beskæftigelse i denne. Forslaget blev betegnet som et Skridt i den rigtige Retning, om end det var et lille, bitte Skridt, idet det efter fagkyndig Bedømmelse ansloges til at give Beskæftigelse til kun omkring 100 Mand, medens de arbejdsløses Antal paa samme Tid var 70 000. Det var, som sagt, et Skridt i den rigtige Retning, men det var et meget lille Skridt.

Det var derfor med den allerstørste Tilfredshed og Interesse, man hørte, at den højtærede Erhvervsminister nu vilde